

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Negyedév. e. . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hetfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Az ellenzék obstruálni akar Andrásyéknek semmi engedmény nem elég

Budapest, febr. 14. A kisgazda- és polgári párt ma este bizalmas megbeszélés során foglalkozott a szerdai ülésnapon tanusítandó magatartásának kérdésével. Gaál Gaszton kérte a párttagokat, hogy a választójogi vitában ne szólaljon fel senki. Az eszmecsere során mégis elhatározták, hogy Rubinek István és Berky Gyula résztvesznek a vitában. Rubinek István különösen Apponyi Albert gróf felirati javaslatára válaszol.

A kisgazda- és polgári párt a jövő esztendőben értekezletet tart, amelyen csakis a párt tagjai vehetnek részt. Azon fogják meg szervezni az új pártvezetőséget a jelölő bizottságot és az egyes különféle bizottságokat, amelyek a választás előkészítésére szükségesek. Az optimisták még mindig remélték a megengedést a választójogi javaslat kérdésében, de a párt nagyrésze abban a felfogásban volt, hogy az ellenzék a hátralévő két ülésnapon ki fogja obstruálni a törvényjavaslatot, hogy az ne emelkedhessék törvényerőre.

Az Andrásy-Friedrich párt kedden este értekezletet tartott. A párt hosszabb tárgyalás után kimondta, hogy csak abban az esetben hajlandó elállni a választójogi megvitatásától, ha a kormány kijelenti, hogy oktroj útján nem lépteti életbe a választójogi javaslatát, ha ennek megszavazása lehetetlenné válnék.

A kormánypárton, mint a folyosón beszélték, úgy gondolják a problémát megoldani, hogy mivel tudomásuk szerint az ellenzék holnap este kivonul az ülésteremből és nem vesz részt a választójogi törvény tárgyalásán, lehetővé válik hogy esztendőben a Ház harmadszori olvasásán is foglalkozzék a törvényjavaslatról. Az ellenzéknek viszont puccshíreket emlegetnek. Mindezekről azonban semmi biztosat nem lehet tudni. Kétségtelen, hogy Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter már elkészítette az ellenzék eddigi honorált kívánságainak megfelelő módosításokat, amelyeket a részletes vitánál szakaszonként kíván beajjantani.

A választójogi javaslat vitájában a javaslat mellett Berky Gyula, Jármí József, Budaváry László, Zeőke Antal, Koszo István, Négyessy László, Szabó Jenő, sokorópátkai Szabó István, a javaslat ellen Grieger Miklós, Haller József, Ruppert Rezső, Bródy Ernő, Czeglédy, Gieswein Sándor és Andaházy Kasnya Béla iratkoztak fel.

Politikai körökben teljes tájékozatlanság uralkodik afelől, hogy vajjon a választójogi javaslatot rendelet formájában fogja-e életbe léptetni a kormány, vagy pedig más expedienst keres a választás megejtésére.

Általában azt várták, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök, Apponyi Albert gróf beszédére azonnal válaszolni fog és ezzel a helyzet tiszta képet nyer. Azonban a miniszterelnök valószínűleg csak a holnapi nap folyamán válaszol Apponyi beszédére. Ennek folytán a választójogi kérdésében is csak holnap lehet tájékozódást szerezni.

A kormánykörökhöz közelálló politikus a következőket mondotta munkatársunknak a politikai helyzetről:

— A kormány a választójogi terén elment az engedékenységek legszélsőbb határáig, mert az az intenció vezette, hogy a választójogi törvényt minden körülmények között tétő alá hozza. A szélsőséges ellenzék el is fogadta a kormány engedményeit és meg volt azokkal elégedve. Az Andrásy-pártnak azonban bármint engedményeket is tett volna a kormány, Andrásyék nem mentek volna bele és nem lettek volna semmivel sem megelégedve. Nem pedig azért, mert tudják, hogy a választásoknál, ha nem is megsemmisülve, de minden esetre erősen megfogyva kerülnek ki. Politikai érdekük tehát azt diktálja, hogy az új parlamentet már előre támadhassák a törvényesség szempontjából.

— Ők tehát arra törekednek mindenáron, hogy ez a törvény létre ne jöhessen. Ez a képe a mai politikai helyzetnek.

A választójogi a nemzetgyűlés előtt

Budapest, febr. 14. A nemzetgyűlés mai ülését Botlik József alelnök egyenyed 11 órakor nyitotta meg. Bejelenté, hogy Windischgraetz Lajos herceg és Gaál Gaszton napirend előtti felszólalásra kértek és kaptak engedélyt.

Windischgraetz Lajos főtörvénybeszédében megvizsgálja azokat a panaszokat, amelyekkel őt vádolják. Állítólá 3 millió kilencszázezer korona állami pénzt loptam el — mondotta. A burgonyadara kiviteli ügy abból állott, hogy

A Ház einőke a kompromisszus tárgyalásokról

Gaál Gaszton: Most, amikor azok a tárgyalások, amiket az ellenzék és a kormány között folytattam, s amit úgy tekintettem, hogy a nemzetgyűlés megbízásából teszem, nyugvó ponton vannak, be akarok számolni azok eredményéről.

Az ellenzéknek a legfőbb aggálya abban a tekintetben volt, hogy nem bizott a kormány jóhiszeműségében, vajjon a kormány erőszakos választásokat akar-e elrendelni. Az ellenzék megbízott azzal, hogy igyekezzem a kormányt az erőszakos eljárás szándékától eltéríteni és

én 10 millió koronáért eladtam a fagyott burgonyadarát. Ebből az összegből sikerült szerezniem provízió gyanánt 3.900.000 koronát. Azzal vádoltak, hogy én ezt a 3.900.000 koronát elloptam. A főszámvevőség hozzám fordult, hogy számoljak el. Nagy nehézségek után sikerült tisztáznom az egész dolgot, csak 17.000 s egynehány koronáról nem tudtam a nyugtát megtalálni.

Ezt kötelességemnek tartom a magamból kifizetni.

akkor a javaslatnak törvényerőre emelése útjában nem lesz semmi akadály. Az ellenzék részéről nagy lemondás történt, csak hogy ez a javaslat törvényerőre emelkedhessék, amennyiben lemondott a szokásos parlamenti kritikáról.

Az ellenzék ugyanis biztosítékokat kívánt a választások tisztaságára nézve. Másodszor kívánta mindazon intézkedések megtételét, amelyek ezt a célt szolgálják. Ebben az irányban folytattam megbeszélést és meggyőződtem róla, hogy a kormányt nem vezeti az

erőszakosság szándéka és így teljes bizalommal mentem bele a tárgyalásokba, hogy azok kedvező eredményre fognak vezetni.

Az ügy legfőbb szempontjára nézve, a tisztaság kérdésében teljes a meggyőzés. Ami a választási eljárásnak törvényben való szabályozását illeti, ebben a kormány a tárgyalások során elment a legvégső határig. Ami a bírói közreműködés kérdését illeti, a kormány belement abba, hogy a bírói funkció az összes választásokra kiterjedjen, kivéve a választási elnök kiküldésének jogát.

A további engedmény, amelyhez a kormány hozzájárul, a választói egyének összeírása tekintetében történt. A törvény rendelkezéseivel szemben beleegyezett a kormány abba is, hogy a választók saját maguk vallják be becsületszó terhe mellett mindazokat a pontokat, amelyek az összeíró iveken vannak s ezeket a kormány hitelesnek ismeri el és csak abban az esetben követeli a bizonyítást, ha a választók 1920. évi statisztikai adataik szerint mást vallottak be. Ezzel a kormány azt akarta elérni, hogy ebben a tekintetben is elmenjen a legmesszebbmenő határig s hogy a négy elemi osztály elvégzésének bizonyítása csak akkor kötelező, ha a statisztikai hivatal kimutatása szerint az előző összeíráskor az illető mást vallott be.

A kormány hajlandó a jogorvoslat terén benyújtott panaszokat nem a közigazgatási bírósággal, hanem a kiküldött bíróval elintéztetni. A katonai jogcím, mint relatív jogcím az egész vonalon érvényben lesz, de ez nem lehet abszolút jogcím. Belement a kormány abba is, hogy az ajánlók leszavazottaknak ne tekintessenek, valamint a technikai akadályok elkerülése végett intézkedni fog, hogy az összes iverk kellő időben szét legyenek küldve. — A kormány továbbá beleegyezett abba, hogy aki Magyarországon született, az feltétlenül magyar honosnak tekintessék. Ez áll a menekültekre nézve is.

A domicilium kérdésében a kormány belement abba, hogy két évi helyben lakás helyett, megengedi az egyszeri költözködést, ha az két éven belül történt meg. Ez azonban a menekültekre és hadirokkantakra nem vonatkozik. A kormány elfogadja azt, hogy Budapest 22 kerülete egy külön kerületté alakíttassék át és 22 képviselő helyett 25 képviselőt választthasson.

Ezután a Ház napirend szerint határoz Meskó Zoltán és társai ama indítványa felett, hogy a választójogi törvényjavaslat tárgyalásának tartamára az üléseket 10 óráig tartassák. A Ház egyhangulag elfogadja az indítványt.

Irni-olvasni tudás és női választójogi

Ezután Rassai Károly, mint a kisebbségi vélemény szószólója szól a javaslatához. A Ház elnöke a kormány részéről tett engedményeket úgy állította be, mint az ellenzéknek tett engedményeket.

Az ellenzék maga részéről a követeléseket nem úgy állította fel, mint elvi álláspontját, hanem mint olyan fokozatos engedményt, hogy a meggyőzés létrejöhhessen. A miniszterelnöknek arról világosan kell nyilatkoznia, hogy mi fog történni február 16-ika után. Azt sem helyesli, hogy a kormány Töry Gusztávnak és Wlassics Gyulának a véleményét hallgatta meg, ahelyett hogy a nemzetgyűlés véleményét kérte volna ki. Véleménye szerint, ha ez a javaslat nem fog törvényerőre emelkedni, akkor csak a Friedrich-féle választójogi javas-

lat szerint lehet választani. Visszautasítja a jogfosztást és az oktrojt és javaslatot terjeszt be abban az irányban, hogy az irni és olvasni tudást fogadják el a négy elemi helyett. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Schlachta Margit: Igazságos-e, hogy a férfi más cenzus alá esik, mint a nő? Attól félnek, hogy a nők egyre több jogot kapnak

Az ellenzék felirata a Kormányzóhoz

Apponyi Albert gróf: A javaslatot azért nem fogadja el, mert nagyméretű jogfosztást lát benne. A törvényjavaslat statisztikai melléklete szerint a 15% kihagyásával nem lehet elérni, hogy a demagógia ne érvényesüljön. Ami az intelligencia biztosítását illeti, erre nézve a javaslat a választásokon oly szelekciót akar létrehozni, amely az intelligenciát honorálja. Ezt a választójog csökkentésével azonban nem lehet elérni és ebbe semmi körülmények között nem lehet bele. E két cél elérésének csak egy módja van, az általános szavazati jog biztosítása és a veszély elhárításának egyedüli módja a kisebbség védelmének biztosítása.

A javaslat a titkos szavazást fogadja el és mégis feltűnő, hogy az előadó az előadói székéből a titkosság ellen beszélt. Meggyőződéssel állíthatja, hogy a titkosság a választások komolyságának és szabadságának nélkülözhetetlen kelléke.

— Gaál Gaszton mindnyájunkat halára kötelezett, hogy tekintélyével közbelépett. Az ő érdeme, hogy *lényeges közlekedések jöttek létre azokban a pontokban, amelyek a választási eljárás tisztaságát és pártatlanságát tartalmazzák.* Az útközö pontok az irni és olvasni tudás és a katonai jogcímek. *A nemzetnek érdeke, hogy a munkásság itt legyen a parlamentben, itt álljon szembe más világnézetekkel és ne maradjon a maga elszigetelt körében.* A katonai jogcímekkel kapcsolatban azt mondja, hogy miután az állam a hadviseltekkel szemben való köteleességét anyagilag nem tudja le-

A napirend és Ostenburg

Elnök ezután szünetet rendelt el, majd napirendi javaslatot tett.

Fangler Béla kéri, hogy a képviselőválasztási törvényről szóló törvényjavaslat tárgyalása 7-ik pontul vétecsék fel.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Abban az esetben, ha ez ellen a Ház kifogást nem tesz, hozzájárul Fangler indítványához.

Ugron Gábor: Kifejti, hogy a választójogi törvényjavaslat tárgyalására kimondta a Ház a sürgősséget és elrendelte a 10 óras ülések megtartását, ezért nem járul hozzá a napirendi indítványnak Fangler által módosított indítványához, hanem az elnök eredeti indítványát fogadja el.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Kijelenti, hogy az ellenzék részéről félrevezették, mert azt közölték vele, hogy az ellenzék kívánja a módosítást és előzékenységből járult ehhez hozzá.

Az elnök napirendi indítványa felett hosszú vita indult meg és végül a Ház elfogadja az elnöki indítványt.

Tóth János a földreformról

Különböző helyeken, de csaknem mindig kimutathatólag azon forrásból származó hírek járnak arról, hogy a kormány nem akarja végrehajtani a földbirtokreformot, de hogy azt nem is lehet megvalósítani. A célzat, amellyel a hírt kolportálják, világos. Izgatottságot és a kormány szándékai iránt bizalmatlanságot akarnak kelteni a hír terjesztésével. A Vírdat munkatársa fölkereste Tóth Janost, a birtokrendező bíróság elnökét, hogy tájékoztatást nyerjen tőle a bíróság eddigi munkájáról.

A kérdésre a következő felvilágosítást kapta Tóth Janostól:

— Sajátságos, hogy a közhangulatba átmehetett az a teljesen ferde beállítás, hogy a földreformot nem lehet végrehajtani. Tessék bárkinek idejönni és megnézni a mi megfeszített munkánkat.

— Ime atadok egy összeállítást, amely-

és ebben az esetben a férfiak felé kerelkednek. Ez tévedés. A nők csak azért akarják jogukat biztosítani, mert idők változtatásával a nők is fontos tényezőként vesznek részt a család megélhetésének biztosításában. Abban a reményben fogadja el a törvényjavaslatot és olyan feltétellel, ha a miniszterelnök nyílt kérdésnek hagyja a női választójogot.

róni, legalább a polgári jogok megadása terén mutassuk ki velük szemben való hálánkat. Még mindig nem lehetetlen az áthidalás, amelyet ő óhajtott. A választójogi javaslatnak rendelet útján való életbeléptetése nyílt megszegése volna az alkotmányoknak. Miután a kormány nem nyilatkozik, az ellenzék részére nem marad más hátra, minthogy saját maga forduljon a Kormányzóhoz, hogy őt figyelmeztesse. Feliratot javasol a Kormányzóhoz való felterjesztés céljából. E felirati javaslat a következőket mondja:

A nemzetgyűlés mandátuma február 16-án lejár és az új választójogi törvény még nem eszen megalkotva, sőt a jelenlegi viszonyok között ennek törvényerőre emelése lehetetlennek látszik. Nem akarják vizsgálat tárgyává tenni, hogy kinek a hibájából állott elő ez a helyzet, csupán azzal foglalkoznak, hogy mi történjék akkor, ha a nemzetgyűlés tényleg feloszlik anélkül, hogy választójogi törvényt tudna alkotni. Abban az esetben a Kormányzóra hárul az alkotmányos köteleesség, hogy az új nemzetgyűlés összehívása iránt intézkedjék.

A felirat további részében azt fejtegeti, hogy abban az esetben, ha a választójogi javaslat törvényerőre nem emelkedik, csakis a Friedrich-féle választójogi rendelet alapján lehet megjelteni a választást. A felirat végén hivatkozik a Kormányzóra a nemzetgyűlés színe előtt tett esküjére és arra kéri, hogy amennyiben olyan előterjesztésre járulna hozzá, hogy a választójogot rendelet útján léptesse életbe, a Kormányzónak a feladata, hogy az alkotmányjogi válság veszélyét elhárítsa.

Ezután **Pallavicini György** gróf Ostenburg letartóztatása ügyében intéz interpellációt a miniszterelnökhöz.

Belitska Sándor honvédelmi miniszter: Nem szándékozik az interpellációra válaszolni, mert azt nem hozza intézték, mindazonáltal magyarázattal kíván szolgálni. Tény az, hogy a honvédfőtörvényszék felfolyamodás következtében szabaddá helyezte Ostenburgot és tény az is, hogy a honvédfőparancsnok újra letartóztatta.

Konstatálnia kell, hogy ez a letartóztatás is törvényes alapon történt, amennyiben amikor a honvédfőtörvényszék a döntést meghozta, akkor az illetékes parancsnok a vádparancsot még nem adta ki. Már pedig a katonai törvények értelmében a vádparancs kiadásakor együtt intézkedik a főparancsnok a vizsgálat elrendelése, vagy pedig a szabaddá hagyás felett is. Természetes dolog, hogy amennyiben újabb letartóztatás következik be, fennáll a felfolyamodás joga is.

Ülés vége 3 órakor.

ből kitűnik, hogy mintegy 6000 katasztrális holdat szétosztottunk házhelyek részére és másik 6000 holdat kisbirtokok részére. A mi munkánk kiterjed arra, hogy az ingatlan elidegenítéseknél gyakorolja az állam az elővételi jogot. Ilyen módon, mintegy 5000 holdat szereztünk meg a földreform céljára. A legnagyobb energiával dolgozunk és remélem, hogy ez a nagy mű, amely az egész ország gazdasági életét átalakítani van hivatva, a mostani évben óriási lépésekben fog haladni a teljes kialakulás felé.

— **XI. Pius** a pápaválasztáson Rómában tartózkodó külföldi bibornokokat bucsukihallgatáson fogadta. Csernoch János hercegprímás előtt kijelentette, hogy ismeri Magyarország súlyos helyzetét és a jövőben figyelemmel fogja kísérni az ország sorsát. A Szentatya Piffi bibornoknak jelentékeny összeget nyújtott át az inséget szenvedő osztrák gyermekek számára. Csernoch ma elutazott Rómából.

A csepeli kikötő

Budapest, febr. 14. A nemzetgyűlés mai ülésén terjesztette be **Bethlen István** gróf miniszterelnök a csepeli kikötő építéséről szóló törvényjavaslatot. A megállapodásokat **Zselinszky Richard**, a csepeli kikötő építési kormánybiztosa nemrég foglalta írásba a francia megbízottakkal.

Ezek a megállapodások, melyek szerint a franciák 600 millió korona értékű kölcsönkötvényt helyeznek el a párisi pénzügyi piacokon, a kikötőépítés költségeinek részben való tizedezésére, ma már csak annyiban hiányos, hogy a francia kormány jóváhagyó nyilatkozata még nem érkezett meg. Ez a kérdés közgazdaságilag annyiban jelentőséges, mert egy angol társaság itt Kelet Európában akarja elhelyezni székhelyét. Ha ennek az angol társaságnak a központja Budapesten telepszik meg, ez a tény mindenesetre eldönti Budapest elsőbbségét a Duna vonalán.

A tárgyalás sikeressége esetén a **River Syndicate** Budapesten rendezi be székhelyét, itt állítja fel raktárait, amely az egész Dunamentének terményforgalmát fogja lebonyolítani.

Trianon élő idegeket vágott el

Páris, február 14. Az **Excelsior** munkatársa intervjút folytatott **Piaznovszky Iván** párisi magyar követtel az Elysée-palotából való visszatérése után, ahol megbízó levelének átadása alkalmával körülbelül fél óra hosszat időzött. A tudósító kérdésére a magyar követ ezeket felelte:

A trianoni békeszerződésben sok a hiba, de reméljük, hogy a nagyhatalmakkal való meg egyezések alapján taláunk eszközöket a béke biztosítására.

A háborúból annyira meggyengülten és megrövidülten kerültünk ki, hogy nem is volna reményünk a felgyógyulásra, ha nem állapítottuk volna meg, hogy a nagyhatalmak, főleg Franciaország állandó érdeklődést mutatnak a bonyolult probléma iránt. A trianoni békeszerződéssel élő idegeket vágta el és elevenünkbe szurta.

A törököknek nagy szerencséjük volt, hogy a békeszerződés megkötésénél csupán a nagyhatalmakkal volt dolguk. Magyarországot csupa oly szomszéd veszi körül, akinek szava a békeszerződés megteremtése alkalmával mindig csak Magyarország ellen irányult. Törökországot a világ jobban ismerte, mint Magyarországot. Azt a keveset is, amit az utóbbi időben tudtak rólnak, azt is az ellenséges propaganda útján tudták csak meg.

Gazdasági munkásbiztosítás

Az elmúlt héten tárgyalta a nemzetgyűlés **Mayer János** földmívelésügyi miniszter törvényjavaslatát, amely az országos gazdasági munkáspénztárak részére járó díjak és a pénztár által kifizetendő segélyek szabályozására vonatkozik. A javaslatnak a nemzetgyűlésen való tárgyalása alkalmával tett ígérethez képest a földmívelésügyi miniszter a nemzetgyűlés földmívelésügyi és munkügyi egyesített bizottságának bemutatta a törvény alapján készülő végrehajtási tervezetet. A bizottság letárgyalta és egyhangulag elfogadta a tervezetet, amelynek fontos rendelkezései a következők.

A munkaadók minden egyes gazdasági cseléd után továbbá a pénztár rendkívüli tagjai az eddig fizetett díjaknak háromszorosát fogják fizetni. Viszont a rendkívüli tagok és gépmunkások baleset folyamán beállott munkaképtelenségük tartamára, de legfeljebb 10 héten át az eddigi napi 1 korona segély helyett, 20 korona segélyt kapnak, azontul pedig ép úgy, mint a gazdasági cselédeknek évi 4800 korona rokkantsági segély jár. A gazdasági cselédek gyógykezeléséről és ellátásáról baleset után egyneved évig a munkaadó köteles gondoskodni.

A rendelet intézkedik a temetési segélyről is, amelynek összege 3200 koronáig terjedhet.

Beszélgetés a főherceggel

Már napok óta Debrecenben időzik a magyar bakák rajongásig szeretett harcéri parancsnokának: József főhercegnek a fia: József Ferenc főherceg, mint egykori katonai nevelőjének, Kratochwill Károly tábornok körletparancsnoknak szívesen látott vendége. A fiatal főherceg élénk érdeklődéssel szemlélte meg Debrecen közintézményeit s szívélyes, közvetlen modorával meghódította azokat, akiknek alkalmuk volt vele érintkezni.

Hétfőn este kapta meg a „Hajdúföld” tudósítója a körletparancsnok ur utján az üzenetet, hogy a kir. Fenség készséggel teljesíti kérését és kedden délelőtt szíves lesz kihallgatáson fogadni. Kedden délelőtt 11 órakor pontosan a kitűzött időben megjelentem a Péterfiak lakonyában, ahová az ör. megfelelő igazoltatás után beocsájtott és felsiettem az omeletre, a körletparancsnoki hivatalba,

Itt Szentpály-Juhász Egon százados parancsörtszt fogadott és csakhamar a körletparancsnok elé kerültem, aki nyomban bevezetett a főherceg szobájába. A fenség íróasztala mellől állott fel a körletparancsnok belépésekor és bemutatkozásom után helyet kínált meg magam mellett.

A főherceg tölem jobbra, Kratochwill tábornok pedig balra foglalt helyet. A főhercegen tábori zöld huszárkapitányi uniformis volt érdemrendek nélkül, labán lábszártekerés és szeges alpsi bakkancs. A főherceg maga a megtetszőült magyar közvetlenség. Szívélyes, előzékeny, arcáról a magyar őszinteség olvasható le.

Meleg érdeklődéssel beszélt a Hajdúföldről, melyet debreceni tartózkodása óta minden nap elolvas. Felkértem, hogy lapunk számára mondana valamit, ami összefüggésben van debreceni látogatásával. Kegyes engedelemmel tehát feltettem a kérdést:

— Fenségednek Debrecenről mik az impressziói?

— A lehető legjobbak — volt a válasz — ez a város úgy van megalapozva, hogy erősen terjeszkedhetik. Kétségtelenül nagy jövő vár rá. A társadalmi élet különösen nagyon szép és nagyon kedves. Itt létem alatt sok érdekes dolgot láttam, voltam a múzeumban. Kint voltam az Augustus Szanatóriumban is. Gyönyörű. Megnéztem az egyetemi építkezéseket. Nagyszerű lesz, ha az egész felépül. Azt hiszem azonban, hogy még sok idő fog eltelni, míg az egyetemi épületek teljesen elkészülnek. A színházban is voltam. A színházban igen jól muhattunk. Szép volt a Yu-Shi. A Vörös Kereszt bálban is voltam, azt hiszem ezt tudja, mondhatom, igen jól éreztem ott is magam. Szép volt. Rendkívül ügyesen volt rendezve.

— Mivel tölti jelenleg napjait Fenséges Uram?

— Sokat olvasok válasza — dolgozom, nyelveket tanulok, nagy szükségem lesz ezekre. Utazgatok. Csak a nyáron végeztem. Doktorátust tettem.

— Mik a legközelebbi tervei fenségednek?

— Terveim? Nincsenek terveim. Dolgozom. Most előre nem tudni semmit.

De most ezek után Ő Fensége kérdezett. Érdeklődött a „Hajdúföld” iránt. Megkérdezte, hogy a vidéken el van-e terjedve lapunk?

— Az önök lapja a hivatalos lap, nem de, kérdezte tovább.

Nem fenség, — feleltem — Debrecenben minden hivatalos lap. Elmondtam aztán a Fenséges urnak, hogy a „Hajdúföld” nem üzleti célokra van alapítva.

Most újra én vettem át a kérdést és feltettem a kérdést:

— Fenséges Uram, mi a magas véleménye a helyzetről?

— Kérem, én nem politizálok, de nem is politizálhatok nemde, volt az egyszerű válasz.

Ezután megkérdeztem a fenséges urat, hogy nem óhajt-e a debreceni közönség számára valamit a Hajdúföld útján közreadni?

— Istenem, hát mit mondjak? Nagyon, de nagyon jól éreztem itt magam. Épen úgy éreztem magamat, mint odahaza és Debrecenre,

erre a szép, hatalmas magyar városra mindig kellemesen fogok visszaemlékezni. Különbösen remélem, hogy nem utoljára vagyok itt. Még egy pár barátságos szó következett. Megköszöntem a szíves fogadást és mély meghajlással üdvözölve a fenséges urat, szobájából távoztam.

A megyeházán

Délután József Ferenc főherceg Kratochwill Károly vezérőrnagy, körletparancsnok kíséretében Szomjas Gusztáv vármegyei főispánnál volt teán. A főherceget Szomjas főispán a következő rövid beszéddel üdvözölte:

Királyi Fenség! Amidőn Fenséged e ház küszöbét átépte, Hajdúvármegye területére lépett. Engedje meg, hogy ez alkalommal úgy magam, mint tisztviselőtársaim és a vármegye közönsége nevében tisztelettel és szeretettel üdvözöljem. Isten hozta! Érezze magát jól a mi körünkben Fenséged . . .

Az estélyen jelen volt Hajdúvármegye tisztikara, azonkívül a polgári és katonai előkelőségek közül igen sokan. A társaság jó hangulatban soká együtt maradt.

Este a főherceg rövid időre a Kaszinóba látogatott el.

Elhalasztják a génuai konferenciát

A kisantant halasztást kérő jegy éket adott át

Páris, február 14. A „Daily Chronicle” washingtoni tudósítója arról értesül, hogy az Egyesült Államok közvéleménye kedvezően fogadná a génuai konferencia elhalasztását, amit örömmel üdvözölne Harding elnök és az amerikai kormány is.

Páris, február 14. Az „Entrassigeant” forrás megjelölése nélkül jelenti, hogy a génuai konferenciát április 16-ig elhalasztják és valószínűleg Rómában, vagy Olaszországnak valamely más városában tartják meg.

Páris, február 14. A génuai konferencia előtt összeülő technikai bizottság francia nézet szerint a szövetségesek, Lengyelország, Románia, Csehország és Jugoszlavia delegátusai-ból állana.

Bécs, február 14. A „Matin” jelentése szerint a római cseh követ, tegnap az olasz kormánynak jegyzéket nyújtott át, amelyben

Csehország, Lengyelország, Románia és Jugoszlavia a génuai konferenciának három héttel való elhalasztást kéri.

London febr. 14. Lloyd George az alsóházban egy interpellációra kijelentette, hogy eddig még nem volt szó a génuai konferencia elhalasztásáról. Ennek a kérdésnek a kulcsa az olasz kormány kezében van. Lloyd George kijelentette, hogy a parlamentnek alkalma lesz az angol francia garanciális szerződés megvitatására, még mielőtt a kormány valamilyen kötelezettséget vállalna.

A jóvátételi kérdésben Franciaországgal még nem jött létre megegyezés, hogy miként oszák el véglegesen a Németország részéről befizetett 1 milliárd arany márkát. Az ügy szöbakerült ugyan Cannes-ben, de Briand bukása után és a cannesi konferencia befejezése óta az egyezség megkötésére nem került sor.

Amnesztia a katonaságnál

Moussong és Gruss századosok kiszabadultak

Mint ismeretes, az igazságügyminiszter előterjesztésére a Kormányzó széleskörű amnesztiát adott a közelmúltban a polgári bíróság által elítélt bűnösöknek. Ehez hasonló amnesztia rendelet jelent meg a haditörvényszék által elítélt bűnösökre nézve is.

Az amnesztia rendelet most jelent meg a katonai rendeleti közlönyben s ennek alapján Debrecenben is fogatosították a közkegyelmet. Debrecenben a tegnapi nap folyamán három, a honvédtörvényszék által elítélt katonatisztet bocsátottak szabadon. Ezek között két ismert névvel találkozunk; nevezetesen Moussong Nándor volt százados és Gruss Sandor volt vezérkari százados nevével.

Moussong és Gruss a legképzettebb katonatiszték között foglaltak helyet, különösen Gruss vezérkari képességeit ismerték széles körben. Egyik harcászati tényét most mint iskolapéldát, a francia saint-cyri katonai akadémián tanítják.

Moussong és Gruss a proletárdiktatura alatt a nyiregyházi katonatanács vezető tagjai lettek. A proletárdiktatura alatt elkövetett cselekményekért a múlt év október—november havában egy monstre per keretében vonták felelősségre őket a debreceni honvédtörvényszék. A per körülbelül egy hónapig tartott, 14 vádlott és közel 150 tanu szerepelt a bűnperben. Az általános érdeklődést kelteit bűnperben kihallgatták annak idején Sromfeld Aurél, vörös vezérkari főnököt, Ludwig tábornokot, a miskolci katonai körlet parancsnokát és sok más nevezetes személyiséget.

A katonai törvényszék zendülés, felségárulás, függelemsértés stb. bűntettek miatt Moussongot négy és fél évi, Gruss századost két évi sulyos börtönrre ítélte.

Moussong és Gruss a, debreceni katonai fogházban töltötték büntetésüket, míg aztán tegnap az amnesztia rendelet folytán szabadlábra helyezték őket.

Szibériai idő az Alföldön

A hatalmas havazás és hófúvás után most napról-napra hidegebb idők köszöntenek ránk. A borzalmasan hideg időjárásra mélyen jellemző eset történt a napokban az Alföldön, amilyenről eddig csak Szibériában hallottunk.

A kiskunhalasi vasuti vonal mentén egy mozdony a vasuti személyzettel teli kocsival utban volt. A mozdonyvezető és fűtő nem tudtak védekezni a dermesztő szél és hideg ellen, amely akkor tombolt legerősebben s lassankint annyira megdermedtek, hogy elvesztették eszméletüket s a mozdony meádlis nélkül robogott át több állomáson.

A mozdonyhoz kapcsolt kocsiban lévő vasuti személyzet is észrevette, hogy itt valami baj van és teljes erővel fékezni kezdtek. Így a katasztrófát megakadályozták. Az eszméletlen vasutasokat kórházba szállították.

Itt említjük meg, hogy Debrecenben is napról-napra fokozódik a hideg. Reggel — 22 fokot mutatóit a hőmérő, délelőtt napon is — 12 fok volt a hideg.

A meteorologia intézet jelentése szerint Csonkamagyarországon Debrecenben volt a leghidegebb; — 22 fok.

A pallagi gazdasági akadémiai időjelző-intézet vezetőségétől szerzett információ alapján közölhetjük, hogy a barométer jelzései szerint a hideg idő már nem lesz állandó, valószínűleg február 18-ig fog tartani, azután enyhülés áll be.

Minden remény most Juliánában van, Dorottya szoritotta, remlhetőleg Juliánna tágitja, mint a régi emberek mondják . . .

Ujabb vasutas-sztrájk fenyeget

Berlin, február 14. A német vasuti tisztviselők birodalmi szakszervezete beadványt intézett a birodalmi kancellárhoz. A beadvány kifejti, hogyha folytatják az eddigi fegyelmi eljárásokat, újabb vasutassztrájk veszedelme fenyeget. Eddig több mint 30,000 esetben indítottak fegyelmi eljárást.

A ref. főgimnázium a nyomorgókért

Tegnap számunkban közöltük, hogy a ref. főgimnázium ifjúsági Vörös Kereszt Egyesülete újabb segítő akciót indított meg a szalvatori barakkok nyomorának enyhítésére, Vdry tornatanár kezdeményezésére és vezetésével. A gyűjtésnek az eddigi iskolai gyűjtések történetében páratlan sikere volt, amennyiben az ifjúság nagy áldozatkészséggel egy nap alatt 11400 koronát adott össze. Nagyobb adományok a következők: gróf Teleki 200, Szabó Pál 150, Tóth Béla 110, Lipsey Imre 100, Kertész László 100, Kun István 100, Fülep Kálmán 100, Sándor György 100, Rác János 100, Borostyán János 100, Kiss Ernő 100, Czákó Zoltán 100, Fux György 100, Magas Barna 100, Varsányi Tibor 100, Török Levente 100, Hevesi J. 100 korona. Ezekon kívül az iskolai segítő akció sikeréhez Szabó Károly ur 70 és Kondor Kálmáné urhölgy 30 koronával járultak hozzá. A vezetőség úgy nekik, mint a tanuló ifjúságnak és szüleiknek is, kik lehetővé tették az ifjúság áldozathozatalát, hálás köszönetet mond.

Többen természetbeni segítséget is adtak. Az ifjúsági Vörös Kereszt Egyesület a segélynek pénzben való kiosztását nem tartja célravezetőnek és ezért elhatározta, hogy az összegyűjtött pénzt élelmiszer, ruhanemű és tüzelőanyag beszerzésére fordítja.

Kedden délelőtt Szoboszlai Ferenc, az egyesület ifjúsági elnöke vezetésével 6 tagú bizottság ment ki a barakkok közé, hogy megállapítsa, miben legnagyobb a hiány és hogy a segély igazságos elosztására vonatkozólag javaslatot terjeszthessen elő. A nyomor rettenetes. Találtak egy asszonyt, aki utolsó párnáját azért adta el, hogy megfagyott kis fiát eltemethesse. Sok férfi van, aki dolgozna, de nem tud, mert nincs olyan ruhája, amelyben e nagy hidegben kimozdulhatna. Hideg, éhség és betegség kizoz 53 családot!

Mozduljon meg a társadalom szíve és segítsen gyorsan, segítsen, amíg nem késő!

A ref. főgimnáziumi Vörös Kereszt Egyesület gyűjtése csak egy csepp a tengerben, alig elég arra, hogy a szerencsétlenek 30 százaléka pár napi enyhülést szerezzen. Az ifj. Vörös Kereszt Egyesület ezúton kéri a társadalmat, hogy egy szomorú kötelességnek tegyen eleget a pénzzel, de még inkább természetbeliükkel áldozzon az emberszeretet oltárán.

Fölkérjük a többi ifjúsági Vörös Kereszt Egyesületeket, hogy járjanak el a ref. gimnázium Vörös Kereszt Egyesületéhez hasonló módon, hogy ők is töröljenek le egy-két könyvet a szegény nyomorgók arcáról.

Gyenge volt

a ló- és szarvasmarhavásár

A tegnapi ló- és szarvasmarhavásár gyenge keretek között folyt le. A rossz, abnormalisan hideg idő erősen befolyásolta a vásárt.

A lóvásáron a felhajtás kevés volt s az is egész silány minőségű, kimustrált, rossz ló. Vétel igen kevés volt, a silány lovak senkinek sem kellettek. Pedig a vételkedv erős volt, de mindenki jó lovat akart venni s ha egy-egy falusi gazda megjelent a vásáron, nem a hátra kötött, „eladó” ló ára után érdeklődtek, hanem a gazdának a szekérbe fogott lovat akarták megvenni.

Árakról nem lehet határozott képet adni, az a silány ló minőségétől függött. Miskolci lókereskedők jómínőségű lovakért 50-60 ezer koronát is szívesen adtak volna.

A szarvasmarha piacon a helyzet teljesen hasonló volt. A felhajtás körülbelül 300-400 darab volt, de a legnagyobb rész silány minőségű. Közepes minőségű vágó marháért 44 koronát is fizettek kilónként, szopos borju 38-42 korona között cserélt gazdát, míg a növendék marháért 32-38 koronát adtak. A fejős tehenet erősen keresték, de ilyen nem volt a vásáron.

Általában úgy a ló, mint a szarvasmarha vásáron feltűnő volt az állatok gyengesége, a legtöbb igen rossz bőrben volt. Ennek az oka a rossz takarmány, illetve a takarmányhiány, azonkívül a hihetetlenül rossz és erős időjárás, ami az állatállományt is erősen megviselte, sőt néhol teljesen tönkretette.

NAPI HIREK

Jajkiáltás

hallatszik a mélyből, az inség panaszos szava sir fel hozzánk. Halljátok-e ti, akik a sors kedvezéséből gondatlanul élhettek? A meztelen nyomor nyújtogatja könyörgően aszott karjait felétek. Látjátok-e, mikor bundátokba burkolóva elsiettek mellette? Ezer és ezer ember-társatok, magyar testvéreitek szenved a dermesztő hidegben, reszkelve, dideregve kékülő ajakkal, könnyeláradó szemét irányozza rátok, irgalomért esdve. Megérzitek-e? Megmozdul-e bennetek a szánakozás, a részvét, a könyörület, az emberszeretet, hogy jótékony melegével enyhülést nyújtson a szenvedésre?

A „Hajduföld”, mely nem nyereségre alapított vállalat, fennállása első napjától kezdve elsőrendű feladatául tűzte ki, hogy szóval és tettel küzdjön a nyomor enyhítéséért. Olvasóközönsége, amely pedig legnagyobb részében nem a háborus gazdagok köréből kerül ki, mindig megértéssel és tisztelettel parancsoló szíves készséggel sietett segítségünkre ebben a zajtalan munkában. Közönségünk jóságos tevéremtelte meg a gyorssegélyalapunkat, s ezáltal lehetővé tette, hogy sok esetben áldozhassunk a jótékony oltárán.

Azonban a nyomor végtelen, a mi eszközeink nagyon is fogyatékosak. Csekély adományaink kiosztásánál nagyon is mérlegelnünk kell a lehetőséget, mely szigorú, szűk korlátokat szab elénk. Pedig soha nagyobb szükség nem volt a segítségre, mint épen most.

Azért azzal a kéréssel fordulunk t. olvasóinkhoz, magánosokhoz, egyesületekhez és különösen pénztételeinkhez, melyek a legközelebbi időben osztják fel mult évi nyereségüket, gondoljanak nyomorgó testvéreikre és juttassanak, ha csak egy-egy morzsát is, az éhezők üres asztalára. Küldjék be adományukat a Hajduföld gyorssegélyalapjára. A végső kétségbeeséstől megmentett lelkek áldása lesz bőséges jutalmuk.

— **Szakfelügyelet.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a kisegítő iskolák szakfelügyeletével Berkes János gyógypedagógiai igazgatót bizta meg.

— **Kinevezés.** Dr. Olchváry Zoltán a debreceni kir. ítélőtábla elnöke Kató Zoltán jogszigorlót a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű segélydíjas joggyakornokká kinevezte.

— **Magyar követség Brüsszelben.** Budapestről jelentik: A Kormányzó megengedte, hogy Brüsszelben magyar követség állítsák fel és hogy a követség állandó vezetésével Voraciczky Olivér gróf másodosztályú követségi tanácsosi címmel felruházott elsőosztályú követségi titkár ügyvivői minőségben megbizassók.

— **Hajdumegye a mult hóban.** Hajdumegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt 11 órakor Szomjas Gusztáv főispán elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen a vármegye január havi állapotáról szóló szokásos statisztikai adatokat tartalmazó szakjelentéseket tárgyalták le. Az ülés 12 órakor véget ért.

— **A polgármester méltóságos ur.** A tisztviselői statusrendezéssel kapcsolatosan a szabadkirályi városok polgármesterei az V. fizetési osztályba fognak kerülni. Ez a beosztás pedig a méltóságos címet hozza magával.

— **Eljegyzések.** Gombos József—Széll Rózával, Nagy János—Györi Eszterrel bejelentették eljegyzésüket az anyakönyvi hivatalban.

— **Szent István-főgimnázium.** A székesfehérvári cisztercita főgimnáziumot fenntartója, Békefi Remig dr. zirci apát az első magyar királyról „Szent István”-főgimnáziumnak nevezte el.

— **Új állatorvos Hajduböszörményben.** Hajdu vármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén az állategészségügyi főfelügyelő bejelentette, hogy Hajduböszörménybe Tarján Lajos királyi állatorvos szolgálatától kirendeltetett. A közigazgatási bizottság a bejelentést tudomásul vette.

— **Választási előharc.** Vámospécsről jelentik, hogy több napon át a községben időzött a kerület képviselője: dr. Dánér Béla, aki több alkalommal ismertette a politikai helyzetet és kifejtette programját. A község és az egész kerület meleg ragaszkodással viseltetik képviselője iránt, aki igen sokat tett a kisemberek érdekében. Hire jár, hogy fészkelődő emberek Juhász Nagy Sándort óhajtják felléptetni képviselőjelöltnek. Egyelőre azonban azt sem tudni, hogy a jelölt Románia vagy Csehszlovákia vendége-e.

— **Verbőczy bál Nyiregyházán.** A debreceni Tisza István tudományegyetem jogi karának „Verbőczy” bajtársi egyesülete február 21-én Nyiregyházán a Korona nagytermében zártkörű bált rendez s ezáltal hálálja meg a vármegyének és Nyiregyházának azt a sok jótétéményt, amiben a Debrecenben tanuló szabócsi fiukat részesítette. A bálon küldöttséggel képviselteti magát a budapesti Verbőczy, a debreceni orvoskari Csaba bajtársi egyesület is.

— **Adózás a megyében.** Hajdumegye közönségének adózásáról a vármegye közigazgatási bizottságának ülésén Lánzy Gyula királyi pénzügyigazgató számolt be. A jelentés szerint a megyében egyenes adóban: 1,012,284 18 korona; jövedelem adóban: 239,061 65 korona; hadinyereség adóban: 308,971 — korona; hadmentességi díj fejében: 1005 — korona; bélyegjövődék címén: 473,340 — korona; általános forgalmi adóban: 1,694,130 40 korona; állatforgalmi adóban: 676,446 — korona; jogilleték fejében: 232,850 — korona; díjjövődék címén: 500 — korona; dohányjövődékben: 1,543 672 15 korona, fogyasztási és italadóban: 802,904 64 koronát fizettek be az állampénztárba.

— **Hajdumegye állategészségügye.** Hajdumegye közigazgatási bizottságának legutóbbi tartott ülésén Tuttemui József állategészségügyi főfelügyelő a vármegye állatállományának január havi állategészségügyi viszonyairól számolt be. Jelentése során előadta, hogy a megye állategészségügye janár havában jó volt. Hajduböszörményben a lépfene és a veszettség fordult elő szörványosan. Hajduduházon a juhok között fellépett a juhkór, míg Balmazújvároson a lovak között az oláhok által oltahagyott takonykór fordult elő több uelyen. Az állatjárványok ellen az óvintézkedések mindenütt foganatosítottak.

— **Tanulmányi kedvezmény a gazdasági akadémián.** Budapestről jelentik: A m. kir. földmívelésügyi miniszter január 25 én kelt és Debrecen, Keszthely, Magyaróvár gazdasági akadémiákhöz intézett rendeletével megengedte, hogy mindazok a rendes hallgatók, akik a folyó tanévben szabályszerű időben beiratkoztak és három évet kitevő haretéri szolgálatuk van, ideértve a hadifogságban eltöltött időket is, a három év tanfolyamát két év alatt elvégezhesék. Ezt a kedvezményt a még hazatérő tiszszállítmányok tagjai is, a szükséges többi feltételek fennforgása esetén igénybevehetik.

— **Budapestről Bécsen át Eszékre.** Budapestről jelentik: Az első közvetlen vonatjárat Eszékre 25-én fog megindulni. Az eszéki vonatok Budapestről Bécsen át fognak közlekedni.

— **Adomány a Salétrom laktanyabeli nyomorgóknak.** A nagy nyomorban élő Berky Lajosné és háromtagú családja részére Solitsz Kató 200 koronát küldött. Az adományt köszönettel nyugtazzuk. További adományokat szívesen továbbít és nyugtáz a Hajduföld szerkesztősége.

— **NAPSUGAR** vagyonmentő árverésére mindennemű tárgy beadható e hó 25-ig Piac-u. 10. I. alatt délelőttönként. Árverés ugyanott március elsején kezdődik.

— **Az önértékes csendőr.** Szabó Imre csendőr Monoron teljesített szolgálatot. A csendőrnek sok haragosa volt s ezek a múlt vasárnap, mikor Szabó a csendőrlaktanya felé ment, orvul megtámadták. Szabónál nem volt lőfegyver, csupán a kardja s ezzel igyekezett védekezni, azonban a túlyomó erő győzött s a csendőrt alaposan elverték a támadók. Az önértékes csendőrt rendkívül elkésztette a megveretés s azóta szinte buskomor lett. Most vasárnap, a megveretés után egy hétre, ugyanabban az órában, melyben megverték, öngyilkos lett: szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. A tragikus véget ért csendőr halála nagy részvétet keltett az egész környéken.

— **Dubarry 28-án az Arany Bikában! Szenszácó Dubarry!**

— **Házasságkötések.** Ungerleider Juda (Jenő) földművelő Schvartz Antóniával, Feiner Gyula cipőfészlő Langanfeld Jankával, Rosenfeld Gyula kereskedő Kupfer Irénnel, Varga Gábor földművelő Bak Etelkával, Ujvári Imre gazdálkodó Tóth Rozáliával, Karolyi Sándor gépész Fábrián Máriával, Patáki István földművelő Szabó Rózával házasságot kötöttek.

— **Pusztulnak a bácskai földek.** A bányai és bácskai termelés a jugoszláv uralom alatt ijesztő módon visszahanyatlott. Egy újdíki lap írja, hogy a bácskai mintagazdaságok egészen elpusztulnak. A betelepített szerbeknek sejtelmük sincs a nacionális gazdálkodásról. Az eredmény az, hogy a földnek mindössze 10 százalékát vetették be. A termelési statisztika szerint 1918-ban a Bácska 24000 vagon terményt exportált, most pedig a Bánáttal együtt összesen 3000 vagon. A bácskai cukorgyárak 12000 vagon helyett tavaly csak 2000-et produkáltak.

— **A Nábráczky-Dánér párbaj.** Tegnap délután 3 órakor a Tornacsarnok vívótermében nyert befejezést az a lovagias ügy, mely dr. Dánér Béla nemzetgyűlési képviselő és dr. Nábráczky Béla hajdúvármegyei főjegyző között egy hírlapi cikkből kifolyólag keletkezett. A párviald mindjárt az első összecsapás után Nábráczky megsebesülésével végződött, aki fejére kapott egy 7 centiméternyi hosszúságú éles vágást, amit a jelenlévő orvosok azonnal bevartak. Dánér jelentéktelen karcolás érte. A felek a párbaj után kibékültek.

— **A havazás kártevőjei Hajdúvármegyében.** Buchwein Béla gazdasági főfelügyelő Hajdúvármegye január havi gazdasági viszonyairól számolt be. A jelentés szerint január hó elején az enyhe időjárás egyszerre zord téli időjárassá változott. Január 7-én és 8-án 30—40 centiméternyi hó esett le. A nagy havazások a megye területén február 4-én újra megismétlődtek. Napokon át éjjel-nappal havazott. A nagy havazás megbénította a forgalmat is. Hogyha pedig a nagy hó, ami most a földeket takarja, gyors olvadásnak indul, akkor a mélyen fekvő területeken a belvizek számottevő károkat okozhatnak. A havazás következtében egyes helyeken a földeket egyáltalán nem, vagy csak kései vetésre alkalmas növényekkel lehet bevetni. A nagy és kiadós havazások következtében a szántóföldeket és a megyéhez tartozó földeket 40—50 centiméteres hotakaró borítja. Ez a juhok téli legeltetését lehetetlenné teszi. A rendkívül nagy takarmányhiány a gazdák közönségnek nem kevés gondot okoz, mert a jószágok telettése igen nagy nehézségbe ütközik. Eladó, vagy felesleges takarmány az egész megye területén nincs. A széna mazsája 1000 korona, a szalmáé 500 korona, míg a tengeri szár kénéje 15—18 korona volt egész január havában. A közigazgatási bizottság a jelentést tudomásul vette.

— **Hatmillió hadirokkant.** A nemzetközi munkahivatal megállapítása szerint a 12 volt háborús államokban a hadirokkantak száma 5 millió 911 ezer. Ezekből Németországban 1.400.000, Franciaországban 1.500.000, Angliában 1.170.000, Olaszországban 570.000, Lengyelországban 320.000, Amerikában 246.000, Csehszlovákiában 175.000, Ausztriában 164.000, Jugoszláviában 154.000, Kanadában 80.000, Romániában 84.000, Belgiumban 40.000 a hadirokkantak száma.

— **Rossz az adománycipő.** Mint ismeretes, az Amerikai Vörös Kereszt Egyesület anya- és csecsemővédő osztálya a debreceni gyermek diszpensaire számára butorokat utalt ki. A butorok átvételére a városi tanács Jód István, a népjóléti hivatal h. igazgatóját Budapestre küldte, aki a butorokat át is vette. Jód István ugyanekkor felvette a népjóléti miniszter 200 pár cipőadományát is. Az átvételekről most jelentésben számolt be a városi tanácsnak. A jelentést a városi tanács legutóbbi ülésén tárgyalta. A jelentésnél Csóka Sámuel h. polgármester a cipőkre megjegyezte:

— Abszurdum, rettenetes cipők ezek!

Egyebekben a tanács a népjóléti hivatal főnökének az átvételről szóló jelentését tudomásul vette:

— **Magyarok mártírjára Csehszlovákiában.** Prágából jelentik, hogy az ottani csehszlovák katonai törvényszék helyben hagyta a kassai katonai bíróságnak Lendvay Lajos volt főhadnagy, Obsut tanító és Théner József volt csendőr állítólagos kémkedés ügyében hozott halálos ítéletét. A három halálraítélt kegyelmi kérvényt adott be Massaryk elnöknek.

— **Kapos ár szobrot emel a világháború hőseinek.** A hősök emlékének megőrzését bizottság kezdeményezésére Kaposvár városa elhatározta, hogy a városban emlékszobrot emel Somogyvármegye és Kaposvár hősi halált halt fia emlékére.

— **Husfűtölés** pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3.

NAPIREND

Szerda 1922 február 15

Prot.: Fausztin. Kath.: Fausztin.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8-tól esti 8-ig.

Kollegiumi Könyvtár nyitva d. e. 10—12-ig.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel: „Ripp Van Winkle”, romantikus operett 3 felvonásban. C) bérlet.

Modern kabaré (Petőfi-tér). Előadás este háromnegyed 9 órakor

Apolló mozgó előadása 5, 7, 9 órakor kezdettel.

Urania mozgó előadások 5, 7, 9 órakor.

Széchenyi-örveum (Petőfi-tér) előadás este fél 9 órakor.

— **A vámgabona ára.** A malmokkal kötött kontingens szerződés 600 koronában állapította meg a vámgabona átvételi árát. Most a vámgabona 600 koronás árának felemelését sürgetik a malmok. Ertesülésünk szerint a közlelmzési miniszterium fontolóra vette a malmok kívánságait és megkezdődtek a számítások, hogy mennyibe kerül a malmoknak egy métermázsás vámgabona. Ezeknek a számításoknak befejeződésével fog dönteni a közlelmzési miniszterium, hogy mennyivel emelje fel a 600 koronás árát.

— **Hajdú vármegye állatforgalma.** Hajdú vármegye közigazgatási bizottságának legutóbb tartott ülésén Tattennai József állategészségügyi felügyelő bejelentette, hogy január havában a vármegye területéről összesen 2650 élő állat szállítottatott el. Az elszállított állatok közül 2004 darab hizott, 26 sovány sertés, 140 két éven felüli és 80 darab két éven aluli szarvasmarha, ezenkívül 400 darab juh volt.

— **Bécsben befagyott a Duna-csatorna.** Bécsből jelentik: A tartós hideg miatt Bécsben befagyott a Duna-csatorna, amire évek óta nem volt példa. Bécsben vízhiánytól tartanak, a források elapadása miatt.

— **A bérház fűtése.** A város bérházának házigondnoka azt jelentette legutóbb a tanácsnak, hogy a bérház lakói a fűtési járulékot még mindeztideig nem fizették be. A tanács ez ügyben úgy határozott, hogy utasítani fogja a házigondnokot, miszerint az hívja fel a bérházak lakóit, hogy a fűtési járulékot haladéktalanul mielőbb fizessék be.

— **Az ékszerészek a közönséghez.** A debreceni ékszerészek órák és nemes fémkereskedők tegnap értekezletet tartottak az ipartestület helyiségében. Az értekezleten egyöntetűen megállapodtak abban, hogy a jövőben csak úgy vásárolnak általuk nem ismert egyénektől ékszert, nemes fémeket, ha az illetők kellőképp igazolni tudják magukat. Ezért kéri a közönséget, hogy a jövőben, ha ékszereket akarnak eladni, minden kellemetlenség elkerülése végett igazolvánnyal lássák el magukat. Az ékszerészeket erre a lépésre az készítette, hogy sok esetben, jóhiszeműen ugyan, de ismeretlen emberektől olyan ékszereket vettek meg, amelyekről kiderült később, hogy lopásból származnak. Emiatt aztán az ékszerészek elleni orgazdaság büntette miatt eljárás indult meg. Az ékszerészek életrevaló eszméjét a rendőrség is támogatja.

— **Magyar-cseh határ.** Bécsből jelentik: A magyar-cseh határmegállapító bizottság véglegesen szabályozta a határkérdést. Ideérkezett hírek szerint a magyar kívánságokat elutasították. A salgótarjáni kérdés egyelőre megoldatlan maradt. A magyarok tudvalevően az egész salgótarjáni szenterületet követelik, erre azonban a csehek nem hajlandók és azt az ajánlatot tették, hogy inkább másutt adnak kárpótlást.

— **A kereseti és nyereség többlet adóki vetése.** Budapestről jelentik: A Budapesti Közlöny szerdai száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, amely a magyar hadikölcsön kötvényekben szenvedett árfolyam veszteségeket az ez évi kereseti adó és a múlt évi nyereség többlet adó kivételével alkalmával való figyelembevételét szabályozza. A rendelet kimondja, hogy tekintettel azokra a közhiteli szempontokból fontos érdekekre, amelyek a magyar hadikölcsön címleteknek a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok tárcájában való megmaradásához fűződnek, az ebben az ügyben kiadott rendelettel kapcsolatban a pénzügyminiszter az 1922 ik évi társulati kereseti és az 1921. évi nyereségtöbbletadó kivételénél megengedi, hogy a cím azoknál a nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknál, amelyeknek értékpapír tárcájában magyar hadikölcsönkötvény címletek, kötvények, vagy állami pénztárjegyek vannak, azt a különbözetet, amely egyfelől ezeknek a címleteknek beszerzési ára, illetőleg az 1920 ik évi mérleg összeállításánál alapul vett árfolyama, másfelől azon értékelés között mutatkozik, az 1922-ik évre vonatkozó kereseti adó és az 1921-ik évre vonatkozó nyereségtöbbletadó kiszámítási javaslatának elkészítésekor, figyelembe vehesse.

— **Kereskedelmi szerződés Franciaországgal.** A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara az érdekelt kereskedelmi és ipari érdekeltégek részvételével szakértekezletet tartott a Franciaországgal való kereskedelmi szerződés elkészítése tárgyában.

— **A debreceni cigányzenészek** a cigányzenészek országos egyesületének debreceni fiókját meg akarják alakítani. E célból felhívják a helybeli cigányzenészeket, hogy csütörtökön délután 3 órakor a Bika-szálló kistermében megtartandó gyűlésen jelenjenek meg.

— **Halálozások.** Balogh Istvánné Nagy Jolán r. kath. 25 éves, Budai Mihály földműves ref. 63 éves, László Karoly szücsmeister ref. 75 éves, özv. Veréb Istvánné, Biró Lina ref. 68 éves, Tokai József borkimérő ref. 43 éves, id. Birinyi Imréné Lada Mária ref. 59 éves, Szász Krisztina ref. 8 hónapos, Gergely Illés hámmester r. kath. 55 éves, Sebestyén Antal ref. 16 hónapos.

Kis ház jókarban, 950
11 telekkel
konyhakertnek
kiválóan alkalmas fekete agyagföld
Nemes-utca 7. szám (Tócs kert.)
Ertekezhetmi „Hajdúföld” szerkesztőségében
délután 6 órakor.

SPORT

Megadózta'ják a focballt. Budapest főváros tanácsa abból kiindulva, hogy a legtöbb helyen a focball kenyérkereseti alkalom lett, az egyesületeket megakarja adóztatni. A sportolók felajdulása következtében, akik azt kérik, hogy inkább támogassák e nemzeti munkában az egyesületeket, mint újabb adóval sújtsák, a főváros odanyilatkozott, hogy az így befolyt adókat csakis testnevelési célokra, különösen a gyengébb fejlődésű sportágak fellendítésére kívánja fordítani. A 3 százalékos forgalmi adót mindenképpen beszedi az állam a labdarugással foglalkozó egyesületektől az összes tagdíj bevétel és ajándékozás után is. — Már több egyesület könyvei után érdeklődtek is az adóhivatalok közegei.

Törvénykezés

P. Nagy Zoltán bűnügye a táblán

P. Nagy Zoltánt ma vonta felelősségre a kir. ítélőtábla a *Weszprém* Andor ellen a Casinóhoz intézett beadványa miatt.

A mai tárgyaláson, amelyet *Kulin* Imre táblai tanácselnök vezetett, *Weszprém* Andor képviselője dr. *Gergely* Jenő ügyvéd a kir. főügyésszel egyetértően kérte az alsófoku ítélet megsemmisítését, mert szerintük súlyosabb minősítésű, hivatalból üldözendő büneselkmény forog fenn P. Nagy Zoltán terhére.

A kir. ítélőtábla rövid tanácskozás után helyt adott a kérelemnek és az összes iratokat a vád képviselője végett a kir. ügyészséghez attenni rendelte.

A tőzsde

Magyar korona: 80.

Barátságosabb nyitás után az irányzat az összes piacokon megszilárdult, különösen a bányapiacokon élénkült meg a forgalom. Az áremelkedések 100—150 koronának felelnek meg. A tőzsdeidő későbbi folyamán az élénkség egy kissé alábbhagyott de az árfolyamok tartották magukat és általában a nyitáshoz magasabban zártak. Ezt a barátságos hangulatot a bécsi események magyarázzák, ahol az osztrák korona kedvezőbb megítélése nagy ártékeléseket idézett elő az idegen kifizetési eszközökben.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1875, Osztrák hitel 650, Angol-Magyar 735, Leszámitoló bank 777, Magyar-Olasz 300, Jelt hitelbank 310, Hazai bank 620, Salgó 5350, Rimamurányi 1990, Közuti 990, Déli vasút 1485, Államvasút 4050, Keresk. bank 6700, Általános takarékpénztár 1000, Pesti hazai 24800, Borsod-miskolci 3375, Concordia 2200, Budapesti gőz 5800, Gízella 2500, Hungária 2575, Viktória 7600, Beocsini 6200, Kohó 5525, Általános kőszén 10325, Urikányi 5725, Adria 6100, Atlantic 2575, Levante 6750, Trust 1850, Ganz-Danubius 34300, Ganz villamos 5575, Lipták 534, Magy. acél 2575, Schlick 960, Wörner 618, Brassói 4100, Izzó 5350, Spódium 2625, Hazai faterm. 1925, Klotild 3200 Erdő 875, Nasic 17800, Neuschl. Licht. 610, Orsz. fa 920, Telefon 3975.

Váltak.

A valutapiac a változatlan zürichi koronajegyzés következtében kedvetlen és nyomott hangulatban nyitott. Az árfolyamok nagyjában változatlanok. Az osztrák korona tartott volt. A zárlat felé kisebb mértékű lanyhuló tendencia mutatkozott a piacon. Főképp márká és dollárban volt forgalom. A szokol a tőzsdeidő második felében jelentősebb forgalmat ért el.

A devizapiacra a bécsi kifizetés az egész délelőtti élénk forgalom tárgya volt és az dominálta a piacot. Azonkívül Prága iránt volt még érdeklődés.

Napoleon 2515—2535, Angol font 2835—2855, Dollár 645—655, Francia frank 5525—5575, Márka 330—340, Lira 3075—3090, Osztrák kor. 9-50—10-50 Rubel 5100—5200, Lei 505—515, Szokol 1205 215, Svájci frank 12650—13750, Korona dinár 825—85, Lengyel márká 19-50—20-50.

Zürichi zárlózsde Berlin 252.50, Holland 190.75, Newyork 512, London 2222, Páris 4387, Milánó 2455, Brüsszel 4550,

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Szerda: Rip Van Winkle. C) bérlet. Csütörtök: Naplemonté. A) bérlet. Péntek: Cifranymoruság. B) bérlet. Szombat: Fedora. C) bérlet. Vasárnap délután: Vörös talár. Vasárnap este: Rip Van Winkle.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szerdán C) bérletben *Rip-Rip* kerül színre. Jön! Jön! Ha megfújják a trombitát az Urániába. Igyekezzen jegyét mindenki előre biztosítani, mert rendes helyárakkal és kedvezménytel mennek az előadások.

Petrovics és Lenkeffy 3 napig az Urániában. Farsangi mámor regényes filmben. 3 óras előadás kedvezménytel.

Lady Hamilton élete és szerelmei, Schumacher világhírű regénye után esütörtökön az Apollóban. Jegyelővétél.

A Sátán cimborái, amerikai bűnügyi kalandor történet 5 felvonásban és a Neptun leánya (Tul az operencián), amerikai fantasztikum 7 felvonásban ma utoljára az Apollóban.

Lady Hamilton! Meddő volna minden igyekezet méltóan jellemezni ezt a páratlan tulajdonságokkal megáldott asszonyt. A legalacsonyabb sorsból emelkedett Lady-vé, hogy azután Európa legnagyobb hatalmasságu politikájának irányítója legyen. Nem lehet, hogy pusztán a szépség lett volna megejtő ebben a nőben. Az akaraterő, a céltudatosság, a merész ideális gondolkodás, a vad energia, amivel akaratának mindenkor érvényt tudott szerezni, ezek voltak azok az okok, amik Nelson, a

trafalgori győzöt az 6 hatalmába kerítették. *Lady Hamilton* és *Nelson* admirális élete pereg le előttünk filmen. Ezt a monumentális regényt holnap esütörtökön mutatja be az Apollo.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Bélyegzőgyár és vésőtűgyár
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Férfi
sziliskinnel bélelt, finom posztó városi bunda eladó
Csapó 26. ház mesternél.

Ujbor
lehuza eladó. Komlóssy-ut 15. sz. alatt.

A legszebb
tavaszi újdonságokat
AZ
APOLLO
divatáruházban

veheti meg
a Vármezei-házban szemben,
Piac- és Miklós-utca sarkán.
Das választék férfi és női ruhaszövetekben, gronadinok és garnitúrák, férfi és női fehérművek a legszebb kirítelben, **batistók, vásznak** és zefi-
reket nagy választékban olcsó szabott árak mellett kaphatók.

DEBRECZENI KALAPGYAR
Széll Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek
Piac-u. 63. sz.

Prága 967, Budapest 80, Zágráb 160, Bukarest —, Varsó 15, Bécs 18, Osztrák bélyegzett 9.

Devizák. Amsterdam 238—44, Koppenhága 132-00—32-60, Krisztiania 103-00—800, London 2820—850, Berlin 322-50—32-50, Milánó 3100—150, Páris 5525—575, Prága 1225—25, Stockholm 16500 700, Sváje 12700—8, Bécs 9-25—10-75, Zágráb 205-15—17-50, Newyork 647—45.

Utózsde. A nemesfémek piacán ezüst koronát ma továbbra is nagy tételekben vásárolták erős kezek. Árfolyama 47—47, forint tartott volt 113—115, arany pénzék piacán ma az irányzat meglehetősen ülettelen. Napoleon ülettelen 2525—30, 20 koronás magyar arany 2515—520.

Az értékpiacon barátságos volt. Államvasut 4125, Salgó 5300, Rima 2020—25, Közuti 900—1000, Általános kőszén 10950, Kohó 5550—600.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsden az irányzat tovább szilárdult. A tengeri tartott volt. A malom koncentráció vásárlása következtében, az irányzat további megerősödése várható. — A megélénkült vásárlási kedv folytán, különösen kenyérmagvakban vett lendületet az élénkség. A buza árfolyama újabb 100 ponttal drágult.

Hivatalos árak: Buza tiszavideki 2600—2625, fehérmegyei 2575—2610, pestmegyei 2575—2610, rozs 1875—900, takarmány árpa 1825—1875, sörárpa 1825—875,

köles 1650—1700, zab 1650—700, tengeri 2175—200, repecs 29—30, Korpa 1300—1325.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 45. Vásár nem fejlődött ki. Szabad vásári maradvány 947 sertés, Erkezett 198 sertés. Eladatott 65.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 80—90, könnyű 75—85.

Sertéstermékek. Sertésbús 108—110, zsír 156—60, zsirszalonna 103—136, füstölt paprikás szalonna 140, tepertő 100, hajt 148, füstölt hus 120.

Dollárt

Simon György DEBRECZEN Kossuth-u. 11.

VAS

TELEFON: 6—20
Bakos István van-koreskedésben. Csapó-utca 83. sz.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

kirendeltsége Debreczen, Hunyadi-u. 13. Telefon 797.

Tavaszi idényre ajánlunk:
gazdasági és főzelék vetőmagvakat

Vasárukat

Olajárukat

Benzin

és minden egyéb egy gazdaságban szükséges cikket a legolcsóbb napi árak mellett debreczeni raktárunkból azonnal szállítva.

Termények vétele és gypju értékesítése.

Rézgálicot és Raffiát
Porosz kovácsszenet
Petroleumot
Nyersolajat

A hajdusoboszlói járás főszolgabírája.

889—1922. szám.

Pályázati hirdetmény

Hajdúvármegye hajdusoboszlói járásához tartozó Kaba községben újonnan szervezett adóügyi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek. Felhívom a pályázni óhajókat, hogy képesítésüket, eddigi szolgálatukat a forradalmak és ellenséges megszállások alatt tanúsított magatartásukat erkölcsi és politikai megbízhatóságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeket március hó 10-ig adják be. — A később érkező, vagy kelőten fel nem szerelt kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az állással a községtől évi 1400 korona fizetés, az államtól pedig a háborus, drágasági, rendkívüli segélyek, családi pótlék és természetbeni ellátás van egybekötve.

A választás határidejét később tűzöm ki. Hajdusoboszló, 1922. február hó 6-án.
Dr Papp Sándor
főszolgabíró.

Köváry és Altmann

szücs mesterek, Debreczen, Piac 42. Pannonia szálló udvar.

Mindenféle szücs munkákat szakszerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan esztől. Vadbőröket veszünk és kikészítünk.

Aranyért, Ezüstért

budapesti magas árakat fizetek

Kramer

Simonffy utca 17.

Jókai Mór
összes műveit

keresem megvételre. Ajánlatokat „Ügyvéd” jellegre kérek a kiadóhivatalba.